Handreiking interne zorgstructuur peuters

- ***Stappenplan interne begeleiding in de Voorschool***
- ***Sociale kaart***

Status handreiking
Dit stappenplan is bedoeld als een *voorbeeld* dat kan worden ingezet zoals beschreven maar dat ook kan worden gebruikt als uitgangspunt voor het opzetten van een eigen stappenplan, waarin andere afspraken worden gemaakt dan hier beschreven. Wel wordt geadviseerd om over alle stappen die hieronder worden beschreven duidelijke afspraken te maken binnen een individuele voorschool aansluitend bij de bestaande zorgstructuur.

Randvoorwaarden

1. Bij de intake op de peuterspeelzaal zetten ouders een handtekening[1] voor de overdracht van de gegevens uit het kindvolgsysteem, aan de intern begeleider van de basisschool, de interne zorgcommissie en voor het al dan niet opvragen van informatie bij verschillende instanties zoals het consultatiebureau, kinderopvang, huisarts e.d.
2. Het moet duidelijk zijn wie het zorgtraject bewaakt. Geadviseerd wordt dit de intern begeleider te laten zijn.

Stappenplan

Signalering:
- Naar aanleiding van observaties in het kindvolgsysteem valt een kind op. De peuters kunnen worden opgenomen in de reguliere kindbesprekingen van de ib-er zoals dit bij de leerlingbesprekingen van de basisschool al het geval is.
- Vanaf het moment dat de intern begeleider van de basisschool wordt ingeschakeld is de intern begeleider de casemanager, zoniet dan wordt vastgelegd wie dat wel is.

Verheldering:
- De zorg die de leidster heeft over een kind wordt door de leidster met ouders gedeeld. Ouders kunnen aangeven of ze deze zorg herkennen.
- Leidster observeert het kind nogmaals.
- De ouders worden gedurende het gehele traject op de hoogte gehouden en betrokken bij de stappen die worden genomen. In overleg moet worden vastgesteld wie dit doet, de intern begeleider of de leidster.

Handeling:
- Leidster stelt een handelingsplan/actieplan op naar aanleiding van gegevens uit kindvolgsysteem.

Diagnosticering:
- Bij onvoldoende ontwikkeling en blijvende zorg concretiseert de leidster de hulpvraag en schakelt de IB-er in. Hiervoor hebben ouders bij de intake mogelijk al toestemming verleend anders dient dit alsnog te gebeuren.

- Intern begeleider bekijkt gegevens en observeert indien nodig in de groep.

[1] Indien dit niet bij de intake wordt geregeld dienen ouders, op het moment dat de intern begeleider in beeld komt, schriftelijk hun toestemming te verlenen voor de overdracht van de gegevens uit het kindvolgsysteem, aan de intern begeleider van de basisschool en voor het al dan niet opvragen van informatie bij verschillende instanties.

Advisering (eventueel multidisciplinair):

- Overleg tussen leidster en intern begeleider over de observaties. Hierna zijn een aantal vervolgstappen mogelijk:
  1. Handelingssuggesties van de intern begeleider worden uitgevoerd.
  2. Kind wordt indien nodig ingebracht in de interne zorgcommissie van de school om advies te vragen. De leidster is hierbij aanwezig.
  3. Het advies wordt volgens de intern gemaakte afspraak door de leidster of intern begeleider met de ouders besproken.
  4. Verdere acties met betrekking tot het advies van de interne zorgcommissie worden genomen. Dit kan zijn verwijzing naar een van de externe organisaties uit de sociale kaart en/of externe zorgstructuur van de school.

Rolverdeling en verwachtingen

De interne zorgcommissie brengt de stand van zaken rondom het kind in kaart. Hun advies richt zich op het concreet handelen in de peuterspeelzaal en op het eventueel in te zetten zorgtraject.

De leidster en intern begeleider moeten afspraken maken over:

- wie de hulpverlening inschakelt
- wie het contact met ouders onderhoudt
- wie coördineert het traject
- wie is verantwoordelijk voor de voortgang van de zorg

Aanbeveling: de intern begeleider coördineert dit zorgtraject.

De Interne Zorgcommissie

De Interne Zorgcommissie bestaat uit de intern begeleider van de school, de preventief ambulant begeleider, de psycholoog/orthopedagoog en de betreffende leerkracht/leidster met de hulpvraag over een kind. De Interne Zorgcommissie bespreekt de zorg rond kinderen en bekijkt welke zorg nodig is om optimale begeleiding te kunnen geven. De Interne Zorgcommissie verzorgt indien nodig de aanmelding van kinderen bij de Externe Zorgcommissie/Externe Adviescommissie. Daarnaast neemt in veel gevallen de schoolmaatschappelijk werker deel aan de vergaderingen. Zij verzorgt huisbezoeken als dit nodig is in het kader van het in kaart brengen van het probleem. In voorkomende gevallen is de motorisch remedial teacher aanwezig bij de vergaderingen.

De externe zorgstructuur (uitsluitend voor peuters vanaf 3 jaar en 9 maanden)

De externe zorgstructuur bij de school is veranderd bij het openbaar onderwijs. De Externe Zorgcommissie is daar komen te vervallen en is gewijzigd in de Externe Adviescommissie. Hoe de nieuwe Externe Adviescommissie werkt, wordt hieronder beschreven.

Aanbeveling: de intern begeleider neemt deel aan het overleg.

Huidige Externe Zorgcommissie

De Externe Zorgcommissie stelt vast of een zorgkind voldoende kan worden begeleid binnen het basisonderwijs, dan wel dat er sprake is een verwijzing naar de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL). De PCL heeft als doel te onderzoeken of een (over)plaatsing naar het speciaal (basis) onderwijs noodzakelijk is. De Externe Zorgcommissie bestaat uit een multi-disciplinair team van een aantal vaste leden waarbij, afhankelijk van de problematiek, specifieke deskundigen kunnen worden uitgenodigd.

Nieuwe Externe Adviescommissie (bij openbaar onderwijs)

De Externe Adviescommissie van de school *adviseert* over een plan van aanpak binnen de eigen school en *verwijst* indien nodig naar de Centrale Toets Commissie (CTC). De CTC beoordeelt, onafhankelijk van de school, of een zorgkind in aanmerking moet komen voor een verdere verwijzing naar de PCL, met als doel te onderzoeken of deelname aan het Speciaal (Basis) onderwijs noodzakelijk is.

Sociale Kaart met betrekking tot peuters

JGZ 0-4 / Consultatiebureaus
Kinderen komen tot ze 15 maanden zijn, maandelijks of tweemaandelijks op consult bij het consultatiebureau. Dan volgen de consulten met 18 maanden, 2 jaar, 2,5 jaar en rond 4 jaar. Er wordt gekeken naar de lichamelijke, cognitieve, sociale en spraaktaalontwikkeling. Na het 4-jarigenconsult gaat het dossier naar de schoolarts van de school waar het kind naartoe gaat. Bij zorgkinderen is er sprake van een zorgvuldige (warme) overdracht. Er is dus al veel informatie over een kind.
De intern begeleider kan bellen naar het betreffende CB. Zij zijn zeer hulpvaardig (als ouders toestemming geven/of al gegeven hebben bij de randvoorwaarden) en geven de informatie die zij beschikbaar hebben over een kind.
Het algemene adres van Meavita is: (maar handiger: vraag aan ouders naar welk CB zij gaan en bel ze direct, op de site staan alle adressen en telefoonnummers van de CB's: www.meavita.nl)
Koningin Sophiestraat 120
2595 TM Den Haag
070 3795050
www.meavita.nl

Netwerk jeugdhulpverlening 0-12
In de gemeente Den Haag is in elk stadsdeel een Netwerk jeugdhulpverlening 0-12 actief. De Netwerken vervullen een functie op het terrein van 'coördinatie van zorg', de aansluiting van lokaal en regionaal jeugdbeleid. In de Netwerken worden kinderen en gezinnen in multidisciplinair verband besproken.

Aanleiding voor aanmelding

De indicaties die aanleiding zijn voor professionals van instellingen in de wijk om kinderen en gezinnen te melden bij de coördinator van het Netwerk hangen samen met psychosociale problematiek van een kind of gezin waarbij:

- de zorgstructuur van de eigen organisatie niet voldoende mogelijkheden voor hulp biedt;
- mogelijkheden om kinderen te verwijzen ontbreken of niet tot het gewenste resultaat leiden;
- meerdere instellingen betrokken zijn;
- meerdere gezinsleden betrokken zijn;
- onvoldoende informatie over het gezin verzameld kan worden;
- er sprake is van grote discrepantie tussen de verschillende opvoedingsmilieus;
- voor of door kinderen risicovolle relaties worden onderhouden binnen en/of buiten het gezin;
- de aanmelder en de coördinator van het Netwerk het van belang achten dat meerdere organisaties meedenken over de te volgen procedure.

Een belangrijk uitgangspunt van de werkwijze van de Netwerken is dat kinderen en ouders niet onnodig met allerlei hulp- en dienstverleners te maken krijgen. Ouders die rondom de zorg voor hun kind door verschillende personen en instanties benaderd worden zien vaak door de bomen het bos niet meer.
Zij moeten steeds opnieuw dezelfde informatie verstrekken en worden van hulpverlener naar hulpverlener doorverwezen, zonder dat zij antwoord krijgen op hun vraag of behoefte. Dat zet de motivatie van ouders om hulp te zoeken en te accepteren onder druk. Om dat te voorkomen hebben ouders die de hulp van het Netwerk laten inschakelen zo veel mogelijk met dezelfde contactpersoon te maken: de aanmelder of de casemanager.

De aanmelders

Medewerkers van basisscholen, instellingen voor kinderdagopvang, JGZ 0-4 en JGZ 4-19, buurthuizen, peuterspeelzalen en andere voorzieningen in de wijk hebben dagelijks contact met kinderen en ouders. Zij signaleren vaak als eersten dat de geboden zorg en diensten tekort schieten.
Het advies is om de aanmelding te laten verlopen via de intern begeleider.

Waar aan te melden:

Stadsdeel	**coördinator**	**Adres**	**tel.nr**	**Mailadres**
Laak	Mieke Hartog	Betsy Perkstraat 12, 2524 XT Den Haag	070-3949428	m.hartog@stichtingmooi.nl
Escamp	Ida de Jong	Zichtenburglaan 260, 2544 EB Den Haag	070-3295401	i.dejong@stichtingmooi.nl
Scheveningen	Marike Vermeulen	Tesselsestraat 71, 2583 JH Den Haag	070-3385499	marike.vermeulen@welzijnscheveningen.nl
Schilderwijk	Kees Nieuwenhuizen	Vermeerstraat 56, 2525 VM Den Haag	070-4248000	k.nieuwenhuizen@wesdenhaag.nl
Centrum & Transvaal	Marijke van Dam	Vermeerstraat 56, 2525 VM Den Haag	070-4248000 06-43073960	marijkedam@casema.nl
Ypenburg	Tineke Pannebakker	Plesmanlaan 217a, 2497 CH Den Haag	070-3196060	tpannebakker@voorwelzijn.nl
Haagse Hout & Leidseveen	Ruth Judels	Ivoorhorst 155, 2592 TH Den Haag	070-3352424 06-3331743	rjudels@voorwelzijn.nl
Segbroek & Loosduinen	Elise Tupker	2e Braamstraat 9a, 2563 TX Den Haag	070-3656818	etupker@voorwelzijn.nl

IV-VTO (Integrale vroeghulp VTO team)
Het team is bedoeld voor kinderen van 0-4 jaar en hun ouders/verzorgers. Het team is gespecialiseerd in het vroegtijdig onderkennen van ontwikkelingsproblemen en stoornissen. Als de twijfel rondom een kind groot is, of wanneer de problematiek kindgericht en nog onduidelijk is, dan is het zinvol om aan te melden bij het IVVTO team. De problematiek zal verhelderd worden en eventuele kindgerichte problematiek wordt duidelijk.
Werkwijze:
- telefonische aanmelding van ouders of door leidster in overleg met ouders
- huisbezoek door maatschappelijk werker ter verheldering van de problematiek
- relevante informatie kan met toestemming van ouders worden opgevraagd bij peuterspeelzaal of consultatiebureau
- kind wordt besproken in teamvergadering van het IVVTO team
- het IVVTO team stelt een plan op
- verrichten van onderzoek indien nodig
- bij akkoord ouders wordt het plan van voortgang vastgesteld en gestart
- maatschappelijk werker (casemanager) blijft aanspreekpunt voor ouders
- afsluiting gebeurt als ondersteuning van het team niet meer nodig is

Ouders kunnen hun kind aanmelden bij het IVVTO team. Als het kind wordt aangemeld door de leidster of intern begeleider dan is een handtekening van de ouders nodig.

Aanmeldadres en contactpersoon:
Lia de Gier
Torbeckelaan 360
2564 BZ Den Haag
070 3537269
www.integralevroeghulp.nl
Het IVVTO team is bereid om op uitnodigingen van interne zorgcommissies in te gaan.

Preventief ambulant begeleider (Pabber=WSNS medewerker=ambulant begeleider)
Vanuit het Speciaal Basisonderwijs bezoekt de ambulant begeleider de scholen om leerkrachten advies te geven met betrekking tot de zorg. Ze zijn actief betrokken bij de zorgstructuur van scholen. Hun werkzaamheden binnen de school bestaan uit specifieke hulp, die gericht is op het beantwoorden van een door de basisschool gestelde hulpvraag of probleemstelling.
De naam en het adres van deze persoon is bekend bij de school. Een aantal van hen is gespecialiseerd in het jonge kind.

Opvoedsteunpunten Den Haag
Een advies kan zijn dat ouders ondersteuning nodig hebben bij de opvoeding van hun kind(eren). U kunt ze verwijzen naar de verschillende opvoedsteunpunten in Den Haag.
In Den Haag is er in iedere wijk een opvoedsteunpunt waar ouders terecht kunnen met vragen en problemen bij het opvoeden. Het gaat daarbij om ouders van kinderen en jeugdigen van 0-19 jaar. Er zijn geen kosten aan verbonden en het verstrekken van persoonsgegevens (bijvoorbeeld adres, beroep) is niet nodig.

Segbroek (telefoonnummer 070-3795445) is te bereiken op twee adressen:
*Consultatiebureau Hanenburglaan, Hanenburglaan 339.
*Ouderkindcentrum, Gaslaan 175

Escamp (telefoonnummer 070-3795575) is te bereiken op drie adressen:
*Centrum Escampade, Escamplaan 65
*Centrum voor Thuiszorg, Orveltestraat 30
*Gezondheidscentrum Wateringse Veld, Oosteinde 76-D

Scheveningen (telefoonnummer 070-3795757)
*Consultatiebureau, Duinstraat 19

Laak (telefoonnummer (070-3795795)
*Consultatiebureau, Peilstraat 27
*Gezondheidscentrum, Alb. Thijmstraat 85

Loosduinen (telefoonnummer 070-3976001)
*Wijk- en dienstencentrum, tramstraat 15

Schilderswijk (telefoonnummer 070-3795900)
*Consultatiebureau, van der Neerstraat 26
*De Rubenshoek, Tenierstraat 13 (070-3889408)

Spel aan huis
Spel aan Huis (SAH) is een landelijk gezinsgericht preventieprogramma, gericht op (zeer) moeilijk bereikbare gezinnen met jonge (allochtone) kinderen van 1 tot 6 jaar. De veelal allochtone gezinnen komen niet gemakkelijk met opvoedingsvragen bij reguliere voorzieningen en worden tegelijkertijd het minst bereikt via de gebruikelijke voorlichtingskanalen. Doordat

deze kinderen opgroeien in een geïsoleerde situatie en weinig (Nederlandse) taalstimulering krijgen, lopen ze het risico dat ze aan het begin van de schoolperiode al een ontwikkelingsachterstand hebben. SAH biedt wekelijks huisbezoeken ter bevordering van de spelontwikkeling van het kind en opvoedingsondersteuning.

Voor informatie, vragen en aanmeldingen kunt u terecht bij de programmacoördinator Spel aan huis:
Nadya Akkouh (Schilderswijk)
n.akkouh@jso.nl
Mariam Oulad-Ali (Spoorwijk-Laak)
m.oulad-ali@jso.nl
Naima Oulad-Ali (Regentesse-Valkenbos)
n.oulad-ali@jso.nl
Torenstraat 172
2513 BW Den Haag
Tel.070-3029843
Fax: 070-3029848

Bureau Jeugdzorg
Bureau Jeugdzorg is de organisatie waar iedereen terecht kan voor vragen of problemen rond opvoeding en opgroeien. Jongeren tot 18 jaar kunnen bij hen terecht, maar ook hun ouders en anderen die (beroepsmatig) met kinderen en hun problemen omgaan. Er werken verschillende deskundigen uit de jeugdzorg en geestelijke gezondheidszorg (GGZ) voor kinderen en jongeren met elkaar samen.
Ouders kunnen aanmelden bij Bureau Jeugdzorg, dit kan telefonisch. Het kan zinvol zijn om dit telefoontje samen met ouders te plegen.
Bureau Jeugdzorg Haaglanden is iedere werkdag geopend van 8.30-17.00 uur. Iedereen die hulp zoekt of een advies wil met betrekking tot kinderen of jongeren, kan contact opnemen. (Buiten kantooruren zijn zij in noodgevallen bereikbaar op telefoonnummer (070) 379 51 60 van Spoedhulp).

Adressen Bureau Jeugdzorg:
Den Haag centrum/Scheveningen
Waldeck Pyrmontkade 872
2518 JS Den Haag
070 3119025
www.bjzhaaglanden.nl

Den Haag zuid/Rijswijk
Neherkade 3054
2521 VX Den Haag
070 3082999

De Jutters
Stichting De Jutters is een centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie voor Den Haag en omstreken. De Jutters richt zich op kinderen en jeugdigen van 0 -21 jaar (en hun ouders), die worden verwezen vanwege klachten van primair psychiatrische aard. Er komen bijvoorbeeld kinderen met angst-, persoonlijkheids- en gedragsstoornissen, depressies,trauma's en sociale fobieën. De stichting streeft naar een zo breed mogelijke aanpak, waarbij zowel gekeken wordt naar de sociale situatie als naar de lichamelijke en psychische aspecten van het kind.
Let op! Alleen via bureau Jeugdzorg kan verwezen worden naar de Jutters.
www.dejutters.com

Het Audiologisch Centrum (AC) (Haags Audiologisch Centrum Effatha)
Voor onderzoek bij gehoor-, taal-en spraak problemen kunnen volwassenen en kinderen terecht op een Audiologisch Centrum. Een kind kan door de huisarts, kno-arts of kinderarts naar een AC verwezen worden. Het is mogelijk dat de interne zorgcommissie adviseert om een kind aan te melden bij het AC. Dan is het zinvol dat de intern begeleider een advies schrijft ten behoeve van de verwijzing van de huisarts.
Een audiologisch centrum doet onderzoek, bijvoorbeeld gehooronderzoek, logopedisch onderzoek en psychologisch onderzoek. Na het onderzoek wordt een advies gegeven, zoals bijvoorbeeld een (proef-) aanpassing van hoortoestellen, logopedie of verder onderzoek elders. In enkele gevallen geeft het team van het AC zelf kortdurende begeleiding.

Het onderzoeksteam van een audiologisch centrum is multidisciplinair, met in ieder geval audiologen, logopedisten, psychologen en maatschappelijk werkenden.

Zowel binnen als buiten de organisatie zijn er samenwerkingsverbanden met andere afdelingen of organisaties, zoals zorg- en onderwijsinstellingen, medische specialisten, consultatiebureaus en vto-teams.

Adres:
Audiologisch Centrum Den Haag
Lange Lombardstraat 35
Postbus 848
2501 CV Den Haag
tel. (070) 3848300
teksttel. (070) 3848329
fax (070) 3805634
email: acdenhaag@acdenhaag.nl

Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK)
Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) is de centrale instantie voor het vragen van advies over of het melden van kindermishandeling. Elke provincie en grootstedelijke regio heeft zijn eigen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling. Zij zijn een voortzetting van de Bureaus Vertrouwensarts. Er wordt nauw samengewerkt met de Raad voor de Kinderbescherming.

Haaglanden:
Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Haaglanden
Waldeck Pyrmontkade 872c
2518 JS Den Haag
telefoon (070) 346 97 17
fax (070) 362 29 05

MEE regio Den Haag

MEE is er voor mensen met een:
- lichamelijke beperking
- verstandelijke beperking
- achterstand in de ontwikkeling
- chronische ziekte
- vorm van autisme

MEE biedt ook ondersteuning aan ouders, verzorgers, familie en andere betrokkenen van de persoon om wie het gaat. Vaak neemt een maatschappelijk deskundige van MEE deel aan de interne en/of externe zorgcommissie.
Hier zijn geen kosten aan verbonden.

Adres:
Torenstraat 172
Postbus 346
2501 CH Den Haag
T 070 3 123 123
F 070 3 608 269
E-mail: info@meezhn.nl

JSO / Netwerk 0-6 jarigen
In iedere wijk is een Netwerk 0-6 jarigen geïnstalleerd. Dit wordt gecoördineerd door JSO.
Doelstelling
De doelstelling van de Netwerken 0-6 jaar is, om de activiteiten ten behoeve van 0-6 jarigen en hun ouders/verzorgers op stadsdeelniveau op elkaar af te stemmen. Verder is een doel om samenwerking te bevorderen tussen de organisaties die met de doelgroep werken in het betreffende stadsdeel. Beroepskrachten treden daartoe met elkaar in overleg. Zodoende raken zij beter op de hoogte van het aanbod van elkaars organisaties. Gezamenlijk kan vastgesteld worden waar aanbod ontbreekt. Daar waar nodig kan nieuw aanbod ontwikkeld worden of signalen doorgespeeld worden aan betreffende beleidsambtenaren van de gemeente. Voor de duidelijkheid: het netwerk 0-6 is dus niet bestemd voor casuïstiek.

Netwerk 0-6 jaar	***Coördinator***	***Telefoon***	***e-mailadres***
- Loosduinen - Segbroek - Escamp	Marlinde Lengkeek	3029847	m.lengkeek@jso.nl
-Schilderswijk -Centrum	Anneke Roozen	3029840	a.roozen@jso.nl
-Transvaal -Haagse Hout	Naïma Oulad-Ali	3029846	n.oulad-ali@jso.nl
-Scheveningen -Laak -Leidschenveen	Irene van Staalduinen	3029841	i.van.staalduinen@jso.nl

De projectleider Netwerken 0-6 jaar is voor externe contacten en algemene vragen bereikbaar:
JSO Haaglanden, Irene van Staalduinen
Torenstraat 172
2513 BW Den Haag
Telefoon 0703029840
Fax : 0703029848
info@jso.nl
www.jso.nl